

'Yesterday we were all Tunisian. Today we are all Egyptian. Tomorrow we'll all be free' Deze kreet deed vannacht de ronde op Twitter. Het medium stond de gehele dag roodgloeiend met #jan25. Van over de hele wereld keken mensen mee hoe de Egyptenaren dapper de strijd aangingen met het rotte regime van Hosni Mubarak.

De bejaarde president werd in zijn 82ste levens- en 30ste regeringsjaar getraakteerd op de grootste protesten sinds de beruchte voedselrellen van eind jaren zeventig. Geïnspireerd door de gebeurtenissen in Tunesië, stond er gister een 'dag van woede gepland'. Tienduizenden mensen gaven, ondanks waarschuwingen van het ministerie van Binnenlandse Zaken om niet deel te nemen aan het protest, gehoor aan de oproep om te komen demonstreren tegen de hoge prijzen werkloosheid en gebrek aan vrijheid.

Tegen het vallen van de nacht hielden duizenden demonstranten Midan Al-Tahrir, het centrale plein van Cairo, nog altijd bezet. In het hele gebied waren mobiele telefoonverbindingen plat gelegd, evenals Twitter en verschillende andere nieuwe media.

Het Tunesische voorbeeld in cruciaal geweest in de aanloop naar deze protesten. Eerdere pogingen om massale protesten te organiseren, eindigden in Cairo doorgaans in een teleurstelling. Het land verkeerde jarenlang in een ijzeren greep van de veiligheidsdiensten en een noodwet die sinds 1980 van kracht is. Demonstraties zijn daarmee verboden, en politieke openingen uiterst gering. Maar nu Tunesië heeft laten zien dat volksmacht uiteindelijk tirannie de baas kan, konden de Egyptenaren zich niet onbetuigd laten.

Door het hele land gingen met mensen de straat op, van de steden in de Nijldelta tot in de woestijn en langs het Suezkanaal, overal weerklonk de roep voor verandering. Deze roep is het resultaat van jaren van wanbestuur door de Egyptische politieke elite die met Westerse steun het land in de uitverkoop heeft gezet. Hoewel de economische groeicijfers van Egypte jarenlang als voorbeeld hebben gediend voor de regio, is de levensstandaard voor de overgrote meerderheid van de bevolking achteruit gegaan. Stijgende prijzen, dalende lonen en dramatische arbeidsomstandigheden zijn de realiteit in Egypte.

Verzet hiertegen kwam tot recentelijk vooral van arbeiders, kleine oppositiepartijen en interactieve bewegingen. Met name deze laatste wisten zich online gesteund door duizenden sympathisanten. Maar tot voor kort vertaalde dat zich niet naar aantallen op straat. Het lijkt erop dat deze drie groepen elkaar gisteren eindelijk hebben gevonden.

De grote vraag is wat er de komende dagen zal gebeuren. In een verklaring liet de minister van Binnenlandse Zaken weten dat de veiligheidsdiensten in staat zijn de orde te herstellen. Deze

aankondiging van repressie werd gevolgd door de inzet van een ongekende politiemacht rond één uur vannacht Nederlandse tijd. Met grof geweld werd het plein leeggemaakt, maar activisten lijken vastberaden de protesten door te zetten totdat Mubarak zich gevoegd heeft bij zijn Tunesische ambtgenoot.

De komende dagen zullen cruciaal blijken. Tijdens schermutselingen in Suez kwamen twee demonstranten en een politieagent om het leven. Dit zet de verhoudingen verder op scherp. Een al te hard optreden van de autoriteiten kan nog meer woede uitlokken terwijl concessies ervoor kunnen zorgen dat de Egyptenaren bloed ruiken.

Wat er ook gebeurt, de tweede ronde in de Arabische revolutie lijkt te zijn ingegaan. Ondanks dat Egypte de laatste decennia nogal wat krediet heeft verspeeld in omliggende landen, zullen de gebeurtenissen in "Masr" (Arabisch voor Egypte) een enorme invloed hebben op de rest van de regio. Het land heeft de grootste bevolking in de Arabische wereld en is een van de pilaren van het beleid van de VS in de regio. Verandering in Egypte zet de deur naar verandering in de rest van de regio dan ook wagenwijd open. Vandaar dat sympathisanten van over de hele wereld gisteren aan Twitter gekluisterd zaten.

Vandaag is er weer een dag. Volgens de bekende blogger en activiste Zeinobia wordt er vanaf negen uur in het hele land gedemonstreerd.

Door Dirk Wanrooij

Dit artikel verscheen eerder op socialisme.nu

Ooggetuigenverslag uit opstandig Caïro: 'Hey Mubarak, je vliegtuig wacht op je!'

In Caïro zijn vandaag tienduizenden demonstranten de straat op gegaan op de 'Dag van Woede'. Aangestoken door het revolutionaire vuur in Tunesië waren overal in de stad dezelfde leuzen te horen: 'Genoeg!', 'Weg met Mubarak!', 'Brood en vrijheid!' en 'Revolutie!'. Maar ook op andere plekken in Egypte kwamen vele duizenden mensen in beweging, zoals in Alexandrië. Het is een moedige en hoge opkomst voor een land dat bekend staat om zijn brute regime. Ook nu reageert de politie met gewelddadige repressie, maar de honger naar sociale verandering is niet te stuiten.

Nadat afgelopen week al meer dan twaalf Egyptenaren zich in brand hadden gestoken voor gebouwen van verschillende overheidsinstanties, gingen de geruchten over de

demonstraties van vandaag al een tijdje door de stad. De grote vraag was of de mensen de druk van de politie zouden durven te weerstaan.

Onder de noodwetten van Mubaraks bewind zijn alle demonstraties verboden die van te voren geen toestemming hebben gekregen. Aangezien ook niemand toestemming krijgt, betekent dit dat elke demonstrant zomaar opgepakt kan worden, en voor onbepaalde tijd opgesloten wordt – mogelijk met grove behandeling in de cel.

Tahrir Plein

Zelf woon ik dichtbij het Tahrir Plein, een van de grootste pleinen in het centrum van Caïro. Toen ik vanochtend vroeg naar mijn werk ging waren alle straten naar Tahrir afgesloten door een rijtje politieagenten, evenals mijn eigen straat. Daarnaast stonden er zo'n 14 politiebusjes klaar, volgepakt met oproerpolitie. De sfeer was echter opvallend rustig. De mensen keken vooral om zich heen, en vooral naar elkaar: wat zal er vandaag gaan gebeuren?

Aangezien het vandaag 'Nationale Politiedag' is in Egypte, is het overgrote deel van de mensen vrij. Er wordt gevierd dat de politie in 1952 de revolutie van Nasser en de zijnen een handje heeft geholpen. Vandaag was de politie echter een stuk minder bereid de revolutie te helpen.

Met elk uur zag je dat de mensen elkaar meer en meer gingen opzoeken in de straten. In Mohandisseen begonnen er wat groepen te ontstaan, zoals een groep van zo'n 500 mensen op het Sfinx Plein. Toen zij richting het centrum wilden gaan lopen, kwamen er ineens vanuit allerlei hoeken grote bussen met politie aangereden. De groep betogers stoof uiteen en

verdween in de vele kleine straatjes die Caïro rijk is.

Overheidsgebouwen

Daarna ging ik zelf ook naar het centrum. Daar staan verschillende overheidsgebouwen, en bij elk gebouw hadden zich groepen demonstrerende mensen verzameld. Op de Qasr al Aini stonden zo'n 300 mensen. De sfeer was aanvankelijk rustig. De politie keek voor lange tijd toe maar greep niet in. Ze blokkeerden enkel de toegang tot belangrijke wegen en gebouwen.

Maar ineens was het over met de stilte: vanaf Tahrir kwamen er zo'n honderd politiemannen aan gemarcheerd, en toen ze bij de blokkade aankwamen, begonnen ze op de demonstranten in te slaan. Juist de onverwachte aanval maakte veel mensen boos. De sfeer sloeg in een klap om. Betogers werden hardhandig opgepakt en afgevoerd, sommige raakten gewond.

Het waterkanon, dat de menigte uit elkaar moest drijven, werd bekogeld met stenen. Mensen begonnen te rennen, en vanaf dat moment zag je dat in elk zijstraatje er groepjes stonden: 'Waar is de rest? Waar is de rest?' Ondertussen moest je op iedereen om je heen letten, aangezien er veel politie in burger was ingezet: soms werd er ineens iemand uit een groepje gesleurd, in elkaar geslagen en meegevoerd. Ook werden er camera's uit mensen hun handen gegrist en meegenomen.

Traangas

Ook op andere plekken in de stad is de politie begonnen de mensen uiteen te slaan. Op Tahrir Plein is traangas ingezet tegen de demonstranten, en op verschillende plekken worden

mensen gearresteerd. Ondertussen proberen demonstranten het parlamentsgebouw te bestormen, iets dat de politie momenteel hevig probeert neer te knuppelen. Daarnaast zie je op andere plekken in de stad betogers de portretten van dictator Mubarak naar beneden halen en verscheuren.

De dag is nog niet voorbij, maar nu is er in ieder geval al één belangrijke mijlpaal gehaald, die onomkeerbaar is voor Egypte: arbeiders, studenten en werklozen hebben het aangedurfd om met massa's de straten op te gaan, de oproerpolitie te trotseren en te eisen waar ze al zo lang naar verlangen: 'brood, vrijheid en democratie!' Met als punchline: "Hey Mubarak, je vliegtuig wacht op je!"

Door Willemijn Wilgenhof, woensdag 25 januari

Dit artikel verscheen eerder op socialisme.nu. De auteur verblijft momenteel in Caïro.